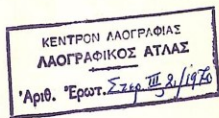

9
ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

Α'
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Περίφ. 1969

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ
ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΔΙΔΑΚΤΙΚΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

Αριθ. Πρωτ. 500

Εν Αμφίσσῃ τῇ 25-2-1970

Πρὸς
τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν
Κέντρον Ἑρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λογογραφίας
Ἀνγλωστοπούλου 14
ἈΘΗΝΑ Σ (136)

Θέμα: Ἀποστολὴ Ἐπιτηριοτολογίου.

Ἡ ἐκτέλεσις τῆς ἐν Αριθ. 5584/28-5-69 Δ/γῆς τοῦ
ὑπογράφου Ἐνταῆς Ἀποδείξεως καὶ πιστοπίν τοῦ ὑπὸ 10-11-1969
ὑμετέρου ἐγγράφου, ἔχομεν τὴν τιμὴν νὰ ἀποστείλωμεν ὑμῖν συν-
ημμένως "ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ οὐν Γεωργικῶν Ἀργαλειῶν καὶ κατ' ἔθιμον
πυρᾶς", δεδόντως συμπληρωμένον ὑπὸ τοῦ Διδ/λου . Σ. Παδία
Ε. Σαδίου τοῦ 1/θεσίου Δημοτικοῦ Σχολείου Παναυρίας
... διὰ τὸ χωρίον "Παναυρία π." καὶ νὰ παρακ-
λέσωμεν διὰ τῆς περικελευχῆς.

Μετά τιμῆς

Ἐπιθεωρητῆς

ΓΕΛΑΟΣ ΚΡΗΤΙΚΑΣ

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΚΠ/ΚΗ ΠΕΡΙΦ. ΦΩΚΙΔΟΣ
ΔΗΜΟΤ.ΣΧΟΛ. ΠΑΝΟΥΡΓΙΑ

Αριθ. πρωτ. 15

Π.ρ.ό.ς

Τόν Κον 'Επιθεωρητήν Δημοτικήs
'Εκπ/σεως Περιφερείας Φωκίδος

"Α.μ.φ.ι.σ.σ.α.ν

'Εν Πανουργιά τῇ 12-1-1970

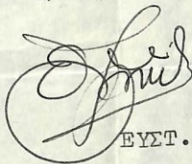
" 'Υποβάλλεται 'Ερωτηματολό-
γιον Κέντρου 'Ερεύνης 'Ελλ.
Λαογραφίας 'Ακαδημίας 'Αθηνών

Λαμβάνω τήν τιμήν, εἰς ἐκτέλεσιν
τῆς ὑπ ἀριθ. 2665/2-12-1969 'Υμετέρας
δραστηρίας, νά ὑποβάλω 'Υμῖν, συνημένως,
τό διά τῆς ἀνωτέρω ἀποσταλέν ἡμῖν
'Ερωτηματολόγιον τοῦ Κέντρου 'Ερεύνης
τῆς 'Ελληνικῆς Λαογραφίας τῆς 'Ακα-
δημίας 'Αθηνών, δεδόντως συμπεπληρωμένον
μετά σχετικῶν προσθηῶν καί σχεδια-
γραφημάτων.

Εὐπειθέστατος

'Ο Δ/ντής τοῦ Σχολείου

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ : 3

ΕΥΣΤ. ΣΠΑΘΙΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις)... Πανουρχιάς
(παλαιότερον ὄνομα: Δρεμιβέρ.), Ἐπαρχίας Παρνασσίδος
Νομοῦ Φωκίδος
2. Ὀνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος... Εὐσταθίου
Ι. Σπαθιά... ἐπάγγελμα Δημοδιδάσκαλος
Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Πανουρχίαι - Παρνασσίδος
Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον... 5
3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες:
α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Ντοσκορὴ Λεωνίδας

ἡλικία... 55 ... γραμματικαὶ γνώσεις... Ἀπόφοιτος Δημοδιδασκ.

ἀκροπόλιν... τόπος καταγωγῆς Πανουρχίαι

β) Τετάρτη χειρολόγιος... ἔτη 64

γ) Ἡ Δημοτικὴ ἐκ Πανουρχίας

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σποράν καὶ ποῖαι διὰ
βοσκήν ποιμνίων; ... Προβλεπόμεναι: εἰς (1)

Ἐπὶ τῶν αὐτῶν χωρίσται ἡ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστήματα;

- 2) Εἰς ποίους ἀνῆκον ὡς ἰδιοκτησίαι; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα, δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.

Προβλεπόμεναι: εἰς (1)

- 3) Ὁ πατήρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν του;

Προβλεπόμεναι: εἰς (1)

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ;

Συγχρόνως με' ἀμφοτέρας.

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ... *Ναί.*

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποῖοι εἰργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς ἄτομα ἢ με' ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

Δέν ὑπῆρχον ἐν τῇ περιφερείᾳ.

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλῆγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημισακάτοροι κλπ.) Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρῆμα) ;

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάζαι ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὰ θερίσματα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ἥσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάμβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρῆμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπήγαιναν δι' ἀνέυρεσιν ἐργασίας ; ... *Εἰς πεδινὰς περὶ ὁδοῦ αἱ νέαι.*

καὶ εἰς ἀγρικοὺς μετρητοὶ νέοι.

β) Ἐπήγαιναν ἐποχικῶς : ὡς ἐργάται ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), παραματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ;

Προεβήκαμε ὁδὸν : (2)

- δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμιος μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος; ...

Με ζωϊκὴν κόπρον

- 2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; ... 1926 περίπου —

- ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας; ... ἀπὸ 1935 εἰσάχεται ἔργον ἐκ τὸ 1950

- 1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον, τοῦτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἢ προμήθεια αὐτοῦ; ... τὸ μονόφτερο εἰς πεδινὰ χωράφια, τὸ δίφτερο εἰς χωράφια. Ματανευστὰς εἰσάχεται ἀπὸ σιδηροδρομῶν ἢ κτηνικῶν χωρίων. —

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρου με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... 10.....

2..... 5..... 8..... ΣΧΕΔΙΟΝ: 1

3..... 6..... 9.....

- 2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;); ... ἀπὸ 1935 ...

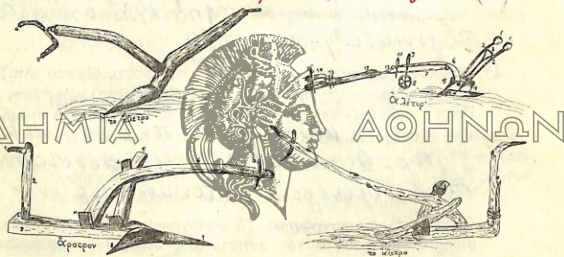
- 3) Μηχανὴ θερισμοῦ ... ἀπὸ 1935 ...

4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχύων (δεματιῶν)..... *Οὐδέποτε*

5) Μηχανή ἀλωνισμοῦ *Οὐδέποτε*

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατασκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον *τὸ κατεσκευάζον ἐντοπία ἔμπειροι. Σήμερον δὲ χρησιμοποιοῦται*

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄροτρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ; *Προσθήκη χειρ. (2)*

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾶται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφορῶν μερῶν καὶ τῶν εξαρτημάτων αὐτοῦ.

1.	6.	11.
2. <u>ΣΚΕΔ: 2</u>	7.	12.
3.	8.	13.
4.	9.	14.
5.	10.	15.

(¹) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρίθμησην).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μιᾶς μορφῆς διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφίων ; δηλ. τῶν χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφήσατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐὰν εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρήσιν ἐκάστου.

ἦτο το αὐτο δι' ὅλα τὰ εἴδη κυριαγιά-
 λήμερον δὲ εἶναι παροχον εἰς χρῆσιν
 τοῦτο ἦτο ἡ πατωτέρω

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; **ΣΧΕΔ: 3**.....

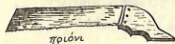
6) ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου;

ἦτο ξύλον

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου (π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφάι κλπ.).....

ἔτεκεν ἐξήρνε, πριόνι, ἀρίδα, ἀρνάρι-
 ξυλοφάι

πριόνι

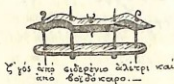

ἀρίδα

ρίνι ἢ ξυλοφάι (ἀρνάρι)

- 8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος, ... *Β. ὄ. ε. ε. παλαιότερον...*
ἡμίονοι ἐκέραρον.
- β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Πάντα δύο ζῶα.*
- 9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ; *Μόνον διὰ τὸ ζευγαρίασθαι τῶν βοῶν.*

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεῦλια κλπ.).

Μόνον παλαιότερον καὶ δύο ἐκέραρον δύο ὄχλους χρησιμοποιοῦνται.

Σχ. ε. δ. 3 καὶ 2

- 10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

Σχ. ε. δ. 3 καὶ 2

- 11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὁ ὁποῖος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχού : λοῦρα, κουλλοῦρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν).

Εἰς ἐμὲ τὸ ξόν' καὶ ἦτο πάντα ἐν ξύλῳ.

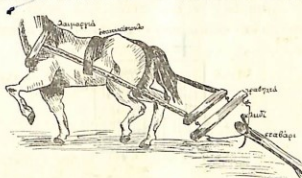
Σχ. ε. δ. 2

- 12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἑνὸς ζώου ;

Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ;

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την ὁποίαν φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ΣΧΕΔ: 5

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά.

α) Ποῖος ὥργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον); 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης
τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος); 2) γυναῖκα; 3) ὑπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα
ἢ συνήθεια εἰς τὸν τόπον σας.....

Ἀλλοτε ὁ ἄνθρωπος καὶ ἀλλοτε ἡ γυναῖκα.

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερῶς, πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον τῶν βοδιῶν (ἢ
τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε
εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ...

Προβλεπόμενος: (2)
ΣΧΕΔ: 6

2) Πῶς γίνεται τὸ ζεύξιμον εἰς τὸ σιδηροῦν ἄροτρον.....

Προβλεπόμενος: (3)
ΣΧΕΔ: 5

3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῷον) κατὰ τὸ
ὄργωμα· με σχοινί, τοῦ ὁποίου τὰ ἅκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα
τῶν ζῶων ἢ ἄλλως; (Περιγραφή καὶ σχεδιάσμα ἢ φωτογραφία).

Διὰ σχοινίων ἐν τῶν κερμάτων (βοεί) ἢ διὰ
τῶν κατ' ἐστρωμένων (ἡμίονοι) ἢ ἀνωτέρω περιγραφῶν.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργωμα. Ὁργώνεται τὸ χωράφι μὲ ἀνοιγομένας αὐλάκας (αὐλακίες) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα (α);

ὡστ' ἐβδείαν γραμμὴν, ἢ κατωτέρω (α).....
 σχεδίασ. γρ. αὐλάκας. Παλαιότερον καὶ σήμερον.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β) ;

Σημειώσατε μὲ τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχῃ ἄλλος τις τρόπος ὀργώματος, σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορὰ καὶ τὸ ὄργωμα τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπορὰς ἢ σπορίδας, νταμιές, σιασιές, μεσοφράδες κ.λ.π.) ;

ἔγινετο καὶ γίνεται εἰς σπορίδας.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά) ; μὲ αὐλακίαν ; Ναι.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορὰ τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον μὲ σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῶνται ἄροτρον ;

- 7) Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργώματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων μὲ τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Πλαγίως.....

Εἰς ποῖα ὀργάματα (σποράς) γίνεται χρῆσις τῶν τρόπων τούτων
ἢ ἄλλων. *ἐν ὅλῳ*

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτριακῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά: π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Απαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἄνωτέρω)

3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπαρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

4) Πόσα ὀργώματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν, κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν; Π.ρ. ο.β.θ. καὶ β.ε.λ.ς. (4)

5) Ποια έργα λεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δι σ ά κ ι εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρούτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

μα ἢ τὰ χόρτα, ριζίδια, τὰ ὅποια κολλῶνται εἰς αὐτά. Μὲ ἑλλειψοειδῆ σιδηρᾶν ράβδον, ἣ ὅποια ἔχει τοποθετηθῇ εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον ἢ μὲ ἄλλον τρόπον; *Μτ. διόρυον*.....

*πεπλατισμένην ράβδον ἐκίματος γυμνασίου
τοποθετημένην εἰς τὸ ἐν ἄκρον τοῦ βουκέντρον
τὸ δόρυ ἀγέρεται ἀξάξ; ΣΧΕΔ: 3*

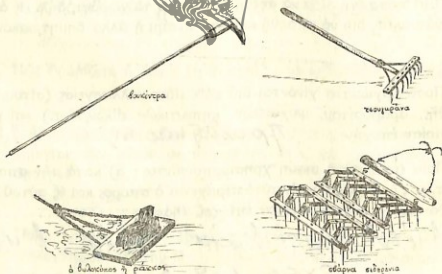
2) Γίνεται μετὰ τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); *Μτ. χι*.....

3) Ἡ σκαφή μερῶν τοῦ ἀγροῦ ποῦ δὲν ἔχουν ὀργωθῇ (μὲ σκαλίδα, τσαπὶ κ. ἄ.); Νὰ γίνῃ εἰς τὴν θέσιν τῶν ὡς ἂνω (1-3) ἐρωτημάτων περιγραφὴ ἐκάστου ἐν χρήσει ἐργαλείου καὶ νὰ παρατεθοῦν σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ἐνταῦθα ἐνδεικτικῶς σχεδιάσματά τινων ἐκ τούτων).

ΣΧΕΔ: 1, 2, 3

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κήπου· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοί, οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι πού ἐκτελοῦν

Ἀπὸ τὰ ἄλλα πρόσωπα τῆς οἰκογενείας...

- 7) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τὴν σποράν ὀσπρίων. Πῶς ἐγένετο ἡ σπορά καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου εἶδους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφῆς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ά.

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἢ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμήλων· ἐσπέρνουντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ πρασιῆς (βραγιῆς) καὶ ἄλλως.

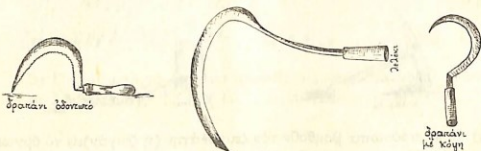
*Ἐν τῇ θάλασσᾳ εἰς λαγίμους (λαγῦρνες) καὶ ἑκαπταῖες ἐν αὐλάκιᾳ
τροφὴ καὶ βυθὸς (5)*

Β. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἔργαλεία θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά. (Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)
Με τὸ ὀδοντωτὸν δρεπάνι. (Διρηάν)

Ἐάν ἦσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

Σχεδ! 4

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ

- 2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσσες) ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφήν τῶν ζώων (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) δρεπάνα-κόσες

ΣΧΕΔΙΑΓΡ: 4

- 3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργαλείου ἤτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

Δρεπάνιον: ὀδοντωτό

Κ.δ.β.β.α. σ.μ.α.λ.δ.

ΣΧΕΔΙΑΓΡ: 4

- 4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβή του· (σχεδιάσατε ἢ φωτογραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ὡς ἀνωτέρω... Ὁ σιδηροῦς σκελετός δὲν
ἔχει ἐξεραιστέον.

- 5) Ποίος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ἄ.)

Προσφάδια ἐκ τῶν ἐμπορίων

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμῃ) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.)

Ναί, ἦτο ναί εἶναι.

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερὸν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. *Ἀπὸ τοῦ ἐδάφους*

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζί με τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται)

Ὡς ἐκ τῶν ὀνυμάτων

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιά), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοὺς τὰ δράγματα (δραξίες, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θερισταὶ ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα;

Οἱ ἴδιοι οὐ θερίζουσιν ἀποδέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ χεριές.

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστά; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρώνονται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Μία-μία χωρὶς ἕνα ἕνα

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα ; Πολλαχοῦ κα-
λοῦνται ἀγκαλιές.

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποιοὶ θερίζουν : ἄνδρες καὶ γυναῖκες ; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
θερισταί, οἱ ὁποῖοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποῖον ;

Ἄνδρες καὶ γυναῖκες.

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομίσθιον (μεροκάματο) ἢ κατ'
ἀποκοπὴν (ζεκοπῆς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή εἰς χρῆμα ἢ εἰς
εἶδος ; Τὸ ἡμερομίσθιον ἦτο μετὰ παροχῆς φαγητοῦ ἢ ἄνευ
φαγητοῦ ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίες καὶ τὴν σχετικὴν
εἰς τὸν τόπον σας ἐνομοτολογίαν).

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερόν τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν ; Ἐπίσης κατὰ
τὴν ἔναρξιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
λουντο τι εἰς τὴν μέσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
κόπωσιν (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των) ;

Οὐδέν.

- 4) Ἐδίδετο (ἢ δίδεται) προσοχή ὡς πρὸς τὴν ἡμέραν τῆς ἐβδομάδος ἢ τοῦ μηνὸς καθ' ἣν πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ὁ θερισμός ;

Ὁχι.

- 5) Ἐτραγουδοῦσαν (ἢ τραγουδοῦν) κατὰ τὸν θερισμὸν σχετικὰ τραγούδια ; Καταγράψατε αὐτά.

Διάφορα δημοσιμα. κατὰ τὴν ἐπιθυμίαν
τῶν τραγουδιστῶν καὶ μὴ ἔχοντων
σχέδιν μετὰ τὸν δεξιμόν.

- 6) Ποῦ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τοῦ θερισμοῦ, προτοῦ τελειώσουν, ἀφήνουν εἰς τὸ χωράφι ἓνα μέρος αὐτοῦ ἀθήριστον. Τί κάμνουν τοὺς στάχυν ποὺ μένουν ἀθήριστοι ; (Εἰς τινὰς τόπους θερίζουν τὸ μέρος αὐτὸ σταυροειδῶς καὶ μετὰ τοὺς ἀποκοπέντας στάχυν πλέκουν σταυρὸν ἢ ψάβαν, τὴν ὁποίαν τοποθετοῦν εἰς τὸ εἰκονοστάσι κλπ.).

Περιγράψατε λεπτομερῶς ὅπου ὑπάρχει σχετικὸν ἢ ἄλλο τι ἔθιμον.

Ἀφήνουν μίαν μίσαν ἀθήριστον τὸ "ἀποδερί",
για νὰ παῖγ καὶ καὶ ἢ ἐοδικά-μαί-για
καὶ τρῶνε τὰ πούλα-μαί-α τοῦ δεσῶ.

δ. Τὸ δέσιμον (δεμάτιασμα) τῶν σταχύων.

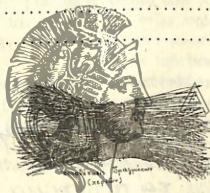
- 1) Πότε ἐγίνετο τὸ δεμάτιασμα, ἤτοι τὸ δέσιμον, τῶν θερισμένων σταχύων. Ποίαν ἡμέραν ; Ἀμέσως μετὰ τὸν θερισμὸν ; Τὸ ἔσπερας ἢ μήπως ἔπρεπε νὰ μείνουν οἱ στάχυες εἰς τὸν ἥλιον πρὸς ξήρανσιν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Ἄν εἶχε κανονικὴν ἀρίστην δέξιν. Ἄν
ἦτο καλὴ ξηρὰ τὴν κύματα καὶ αὐτὴ
ἦτο χαρὰ τὴν ἐπομένην ἢ μεθεπομένην.

- 2) Πώς ἐγίνετο τὸ δερμάττισμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χειρές, ἀγκαλιές ; Πῶς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δερματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

ἔδενοντο ἀπὸ τῶν κλέων ἐπιτεθεινὰ ἀνὸς οὐκ ἀποκατα-
μέ δερματ' αὐτὸ ἀπὸ κλέων τῶν ἰδίων εἰζον. ἔς περὶ-
πλῶτον καὶ ὁ χρυσομορφωτικὸς περὶ δένειν εἶδος
εἶναι γινώσκοντες, ὅτιος βρέχεται κερὶν.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Τὰ δερμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκentrώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δερμάτια συνεκentrώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐτοποθετοῦντο ;

Συνήθως τοποθετοῦνται δεξιά 4 ἢ 6 ὡς εἰς
τὰ ἀποτελεσθὲν γορτίον (γούρταμα) ἐν διὰ-
γορᾷ κυκλικῇ. Ἄν δὲν δα κελαιοεργδὸν
εἴντομα εὐμετερώονται δὲ αὐτὰ σφιδά.

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ;

Πότε γίνεται ή σπορά ή τὸ φύτευμα αὐτῆς.....
*4 καλλιέργεια ἔρχεται τὸ πρῶτον εἰς
 ἄρνωσαν χρόνον- δὴ μὲρον ἀρχίζον
 ἐν καλλιέργειαν τοῦ 1^{ου} Μαΐου.*

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισμο) τῶν γεω-
 μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
 ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
 ἄρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
 φωτογραφίαν.....

Με τὸ τ. δα. η. 1. ΣΧΕΔ. 3

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
 χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
 ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
 κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ.....

Παραδῆκαν. 6 εἰς: (6)

- 2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
 σαν κ.ά.).....

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
 ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
 κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

φωτογραφίας)

.....

.....

Γ. ΑΛΩΝΙΣΜΟΣ

- α. 1) Μεταφορά τῶν δεματιῶν πρὸς ἀλώνισμόν. Συνεκεντρώνοντο πρὸς τοῦτο ἐπὶ τόπου εἰς τὸ χωράφι ἢ μετεφέροντο εἰς ἄλλην θέσιν, π.χ. εἰς τὸ ἀλώνι, εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ σπιτιοῦ κτλ.

Μεταφέρονται εἰς ἀλώνια -

.....

.....

- 2) Πῶς καλεῖται ὁ χώρος ὅπου τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἀλώνισμόν δεμάτια. Εἰς τινος τόπους λέγεται: θεμωνοστάσι, θεμωνιά, θεμωνιάστρα, κλπ. Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς σωρόν; Ὑπάρχει καθωρισμένος τρόπος τοποθετήσεως;

Θεμωνοστάσι - θεμωνιά -

Γίνονται εἰς σωρόν κατὰ πλάτος ἡλικίων ἱσθίων -

- 3) Ὑπῆρχεν ἀνέκαθεν εἰς τὸν τόπον σας ἀλώνι διὰ τὸν ἀλώνισμόν τῶν δημητριακῶν; Μήπως ἐγένετο παλαιότερον ὁ χωρισμός τοῦ καρποῦ (τοῦ γεννήματος) ἀπὸ τὰ ἄχυρα εἰς ἄλλον χώρον, δηλ. ὅχι εἰς τὸ ἀλώνι;

Ἀπὸ ἀνέκαθεν ἐπῆρχον ἀχύρια -

.....

.....

- 4) Ποῦ κατεσκευάζετο (ἢ κατασκευάζεται) τὸ ἀλώνι. Ἐντὸς τοῦ συνοικισμού, εἰς τὴν αὐλὴν τῆς οἰκίας ἢ ἔξω τοῦ χωρίου; Εἰς ποίαν θέσιν;

Ἀνατολίως τοῦ χωρίου καὶ ἐπὶ τῇ αὐτῇ τοποθεσίᾳ ἔχοντα -

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκη εἰς πολλάς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρη-
σὶς του, δηλ. μὲ ποίαν σειρὰν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

*Συνήθως εἰς κοινὰ. Ἡ δὲ εἰρήρ. χρήσεως
παροτρύνει ευμνησιν αὐτῶν*

- 6) Ἀπὸ πότε ἄρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

*4η αὐτῆς
20. ὡς 25. Ἀρχοῦνται περίπου*

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκάστου καὶ παραθέσατε σχε-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ)

Προβλεπόμενα εἶδη (6)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστον ἔτος πρὸ τῆς ἐνάρξεως τοῦ
ἀλωνισμοῦ (π.χ. τοῦ χωματάλωνου : καθαρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων).

*Καθαρίζεται τὸ ἀλώνι καὶ
βρέχεται με ἐξ ὕδατος.*

- 9) Ἡ ὥς ἂν προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐνάρξις τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

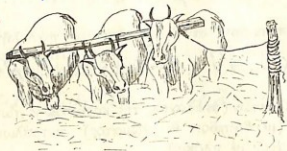
Ὁχι

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὥς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχύων πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἴονδῃποτε ἄλλον.

ῤηλονίαι ηἰκίς τοῦ δέχθαι καὶ λύνειν τὰ
δεμάτια. ἔπειτα ληλύσθαι τὰ δέμας.
ἔπειτα ἰδιαιτέρως καθαρὸν τρόπον.

Σχεδ. 7.

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοποιοῦσας ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

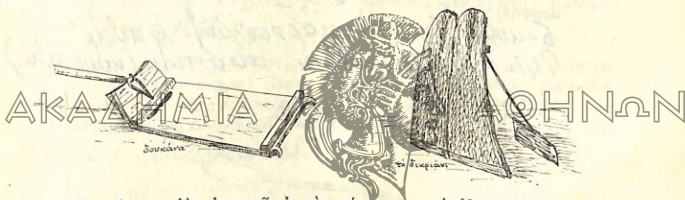
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατήσεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.). Πολλοὶ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθεὺς εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνου ἑλκινος στῦλος, ὅπου δύο μέτρων (καλούμενος στηγερὸς, στρόλουρας, δοκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὁποῦ ἐξαρτῶνται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦνται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τὰ ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλικῶς, «νὰ ἔρχονται γύρω», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Γίνεται διὰ τῆς καταπατήσεως 2-6 περιφερομένων ζῶων ἐξαρτημένων διὰ σχοινίου ἐκ τοῦ ἐπιρροῦν (ξύκινω ἰσχυροὶ ἐτῶροι ὑψηλὸν εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀλώνου). Προβλεπόμεναι 7.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ ἀλώνισμου. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινί ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-στῦλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινὰς τόπους δένεται τὸ σχοινί εἰς θηλείς, αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμὸν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλώνου. Τὰ ἀλώνιζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδεμένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὁποῖον σχηματίζει θηλείς περὶ τὸν λαιμὸν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες, καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχθυογραφήματα). Τα' ἴδια
 δυνάται διὰ διαδοχικῶν θηλαῶν ἐχορίων
 ἐπὶ τοῦ τοῦμοῦ τῶν αἰαί ἐν ἐνδεῖα ἰσά
 τοῦ ἐστέρου ἀνέρου ἐν τοῦ ἐκρίνου (ἐν τῶν
 τοῦ ἐκρίνου).

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἁλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μη-
 χανικὸν ἁλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶς εἰς
 ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω
 ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων
 σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐξευγμένων ζώων, σύρεται
 δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἁλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων
 διὰ τὸν ἁλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἐὰν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἁλωνιστικὸν τοῦτο
 μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι,
 βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνήθεις
 διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμε-
 ρον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητρι-
 ακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἁλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακὰ μὲ ἁλωνι-
 στικὸν μηχανήμα ; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία,
 ρεβίθια κ.ἄ.) ἡλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνομένων καὶ
 περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων ;

- 8) Ἀπὸ ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ τὰ ἐπαναληφθῆ τὴν ἐπομένην. ;

Δὲν ἐξίστανται καὶ ἀκριβῆς χρονιά
ὀρίσ.

- 12) Ποῖα ἄλλα ἀλωνιστικὰ ἐργαλεῖα εἶναι ἐν χρήσει; (Εἰς τινὰς τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμηκες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράν κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν):

δισκόν (δισκόνι), καρπουζοῖ, γυμάρ
(στουδρι), ὑόβουλα, μακ' τβία (καμουτβία)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ 4 και 3 - ΑΘΗΝΩΝ

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμοῦ ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πους στάχυν ;

- 14) Ἦτο ἐν χρήσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύ-
πημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι' ἀλλαχοῦ
φ' κέντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποῖα ἡ κατασκευὴ της ; (Σχε-
διάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα)

Μακ' τβία - β' κέντρα 3 x 6 δισκ. 3

- 15) Πῶς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν

Δεν ἔχῃ ἀλλο ὄνομα.

- 16) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

Λειῶμα.

- 17) Ποιοὶ ἀλωνίζουν : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικὰ του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοὶ ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. τροπάνηδες, καλούμενοι ἀλωναρατοὶ καὶ ἀγωνιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἄλογα καὶ ἀνελάμβανον τοῦ ἀλωνισμοῦ

Οἱ βαλμάδες.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Ὁχι δια εἶτον. Διὰ ἀροσόετον, ρόβην, ρεβίδια κ.τ.τ. ἐκρ. κ.τ.τ. οἱ εἶπον τοῦ κόπανου.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατεσκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πάχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

Προβόμας : 6 εἰς (7)

ῥαβδίου : (7).

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγίνετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν;
Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγίνετο (ἢ γίνεται) χρήσις τοῦ κοπάνου
(π.χ. φακῆς, ρεβιθῶν κλπ.).....

Προδῶμαι: βεβή (8)

κοπάνος στρογγυλός

ξύλο κομμένου διὰ τὸ καθεύεσθαι
μικροῦ ὠροῦ δημητριακῶν...

Ὑπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγίνετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν
τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν ; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο
ἄλλα πρόσωπα ἐπ' ἀμοιβῇ ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά ;
Πῶς ἐγίνετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων
παραγωγῶν ;

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα.
Ἐγίνετο τοῦτο ἀπ' εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου ; Πόσαι
στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν ;
Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

ΠΡΟΒΛΗΚΑΙ· 6α· (8)

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζώων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγούδια ; Ἐάν ναί, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἐλέγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Διαφορα δημοσιον μγ. ἔχοντα 6 χεῖριν μετ' τῶν ἀλμυρίων, ἀλλὰ κατὰ τὴν ἐπιχειρίαν ἐπὶ -
δυσίαν τῶν τραχυνδισίων.

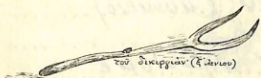
- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἔγινε χρήσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας. Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοιμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα· (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Με ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα· πῶς λέγεται τοῦτο· (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ.....

Μετ' ἐργαλ. λειῶμα καὶ σωρεῖται μετ' τοῦ φινούλ' (δυναλῆ).

ΣΧΕΔ. 4.

τοῦ δικριανίου (Ἐλίου)

τοῦ δικριανίου (Ἐλίου)

τοῦ δικριανίου (Ἐλίου)

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ; Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

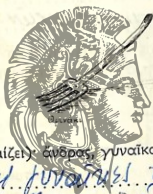
ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μαχαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Προβῶναι ἑστῆς. (9)

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο : φτυάρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....)

Μετὰ τὸ καρποποιεῖν καὶ τὸ φυεῖν

ΣΧΕΔΙΟΝ 4

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶς (ἀνεμίζει) ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ἄνδρας καὶ γυναῖκα τῇ οἰκογενεῖᾳ ἢ ἄλλῃ εὐχρηστῇ ἢ εἰς τὴν οἰκογενεῖαν χάρις ἀμοιβῇ

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ· (εἰς τινὰς τόπους καλοῦνται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κόντυλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνηθίζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώνισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Λιχνεῖν μετὰ σταχὰ. Αποχωρίζονται δὲ μετὰ τοῦ πόδου (πόδιον).

Δὲ γίνεται δεύτερον ἀλώνισμα. —

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώνισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
ηθίζεται τοῦτο

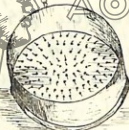
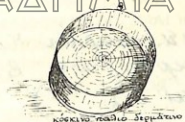
- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνέμισματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμέναντα
χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Με τὸν ὑδρεύονον.

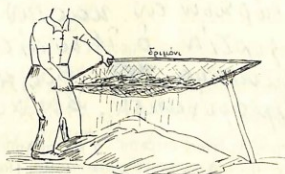
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
ύλων ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου; ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

κόσκιος ἢ ἀνύλος

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκιον τὸ καλούμενον
κατὰ τόπους : βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

Ὁ βασιλεὺς κατὰ τὸ ληγισμα νῦν τις δια-
 βαρύνει. βαρύνει. ἔλαφρος οὐκ ἔστι.
 νῦν παραβέρη τὰς ζῶας. ἔλαφ. καὶ οὐκ ἔστι.
 τοῦ τοῦ καρπῶν—

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ; Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ ληνίσματος (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνσεις καὶ ἀσπασμοὶ τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ ;

Μετὰ τὸν ἀποκαρπνισμὸν τοῦ καρποῦ οὐκ
 ἐπακολουθεῖ καὶ γινώσκω.

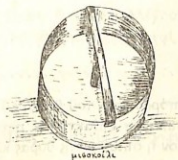
- 8) Ἀλλὰ εἴθιμα προτοῦ νῦν μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σίτος, κριθή κλπ.) εἰς τὴν ἀποθήκην.

Μετὰ τὴν βάρυνσιν τοῦ καρποῦ δὲ τὰς
 περὶ τὴν ζῶαν γινώσκω. ὁ ἰδιουτήτης καὶ μέγεθος
 τῶν δυνάμεων τοῦ δικαίου καὶ βαρύνει. ἔλαφρος.
 νεροφόρον, ἀφροσύνη, βουκόλον.

- γ'.1) Ποία ὀφείλαι πρὸς τρίτους ἔπρεπε νῦν καταβληθῶν εἰς εἶδος ἀμέσως εἰς τὸ ἁλώνει. π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήκη. Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἁλώνει; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἴπραξιν ὑπὸ τοῦ δεκατιστοῦ τοῦ «δεκάτου». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

χωρητικότητα του εἰς ὀκάδας, εἰς κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας).

Αἱ πρὸς τοὺς
ὁμοίαι, αὐτοὶ οἱ κατεβάλλοντο χρέως ἡδὲν αἱ
ἐν τῇ προσηκόντῃ παραγραφῇ ἀναγερόμεναι
ἡ. κ. εἰς ἰσχυροποιεῖτο καὶ κατωτέρω μικροίαι.

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἀλώνι ;

- α) τὸ παπαδιάτικο,
- β) τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- γ) τὸ γυφτιάτικο,
- δ) τὸ ἀλωνιστικὸ κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότερα μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα, χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτογραφίας αὐτῶν)

Τὸ παλαιότερον μέτρο ἦτο τὸ μικροσίαι-
πορητιμόζυτοι ἢ θυαῖδαν.

Ἡ μέτρον χρησιμοποιεῖται τὸ ἐν χρήσει
μέτρον (1000 ἡρ)

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας)

Ἐν τῇ... ζυλίῳ... δοχείῳ... ἐκ. κ. κ. αἱ
ὀρθογωνίῳ... καὶ αἱ... ἐκ. κ. κ. αἱ... τὸ ὅλον
ὄνομα... ἡ. κ. κ. αἱ...

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἀλώνι. Πῶς ἐγίνετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;

Εἰς ἀκκὺνα -

- 5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερισμοῦ ἀπὸ τῶν καλυτέρων στάχυν ἢ μετὰ τὸ ἀλώνισμα ; ...

μετὰ τὸ ἀλώνισμα.

- 6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατασκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων, τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

ὡχι.

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς τοῦ φυλάσσεται. πρὸς ποῖον σκοπὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

Δ'. ΕΤΗΣΙΑΙ ΠΥΡΑΙ

- α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν τόπον σας ἀναμα φωτιάς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστουγέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρτίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

2) Πώς λέγεται ή φωτιά αὐτή ; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

β'. 1) Ποῖοι ἀνάπτουν τήν πυράν· παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος ; ...

2) Ποῖος ἢ ποῖοι συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τήν πυράν.
Τὰ κλέπτουν ; Ἄν ναι, ἀπό ποῖον μέρος ;

3) Πώς γίνεται ἡ συγκέντρωσίς των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν ;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ξόρκια, ᾠσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικά κείμενα

2) Πηδήματα, χοροί γύρω ἀπό τήν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυρὰς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα· (περιγράψατε λεπτομερῶς)

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Π Ρ Ο Σ Θ Η Κ Α Ι

Ἀπαντήσεων ἐπὶ ἐρωτημάτων τοῦ " Ἑρω-
τηματολογίου διὰ γεωργικὰ ἐργαλεῖα
καὶ κατ' ἔθιμον πυρᾶς " τοῦ Κέντρου Ἑ-
ρεῦνης τῆς Ἑλληνικῆς Λογογραφίας τῆς
ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐξήτασεν καὶ συνεπλήρωσεν
ὁ ἐν Πανουργιᾷ Παρνασσίδος
διδάσκαλος Εὐστ. Ι. Σπαθιάς

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1969

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Σελίς 1η - παράγρ. α1

Διά τήν σποράν χρησιμοποιοῦνται ποτιστικά καί ἄνυδρα ἄγροτεμάχια, τά ὅποια εἶναι διεσπαρμένα ἐντός δημοσίων δασωμένων ἐκτάσεων.

Διά τήν βοσκήν μικρῶν καί μεγάλων ζῶων χρησιμοποιοῦνται αἱ δημόσιαι, δασωμένοι καί μή, ἐκτάσεις. Ἐπίσης παραχωροῦνται διά βοσκήν καί τά ἄνυδρα χωράφια μετὰ τήν συλλογὴν τῶν σπαρτῶν καί μέχρι τῆς νέας καλλιεργείας.

Σελίς 1η - παράγρ. α2

Αἱ ἐκτάσεις αἱ ὅποια καλλιεργοῦνται μέ σπορά ἀνήκουν κατὰ κυριότητα εἰς τὸν **ΔΟΧΗΝ**.

Αἱ ἐκτάσεις ποὺ χρησιμοποιοῦνται ὡς βοσικότοποι ἀνήκουν εἰς τὸ Δημόσιον.

Σελίς 1η - παράγρ. α3

Ὁ πατήρ τὸ μεγαλύτερον μέρος τῆς περιουσί-
ας του τὸ διανέμει εἰς τὰ τέκνα του ὅταν ταῦτα
ἔρχονται εἰς γάμον καί διατηρεῖ μικρόν ταύτης
μέρος διὰ τήν συντήρησίν του μέχρι τοῦ θανάτου
του. Τὸ μέρος τοῦτο, τοῦ γηρουντιστ' ἑός, ὅπως
λέγεται, μετὰ τὸν θάνατον τοῦ πατρὸς διανέμεται
μεταξύ τῶν τέκνων του, πλὴν ἂν ἄλλη ἦτο ἡ θέλη-
σις τοῦ θανόντος.

...///...

Σελίς 2α -- παράγρ. γ6β

Τήν χειμερινήν περίοδον οἱ νέοι ἡργάζοντο ὡς πλανόδιοι γαλακτοπῶλαι εἰς διάφορα ἀστικά κέντρα (Βόλος, Λαμία, Ἀθῆναι).

Αἱ νέαι κατὰ τήν θερινήν περίοδον ἡργάζοντο εἰς τὰ πεδινά (καμπουχώρια) ὡς θερίστριαι σιτηρῶν καί ὡς ἐργάτριαι καλλιεργείας βάμβακος.

Σελίς 4η -- παράγρ. στ2

Ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἄρότρου εἶναι ἡ εἰκονιζομένη εἰς τὸ 2ον σχεδιαγράφημα.

Σήμερον δέν χρησιμοποιεῖται καθόλου τὸ ξύ-

λινον ἄροτρον.

Σελίς 7η -- παράγρ. β1

Ὁδηγοῦντο καί τὰ δύο βόδια ἐκεῖ ὅπου καί τὸ ἄροτρον, τὸ ἔνα δεξιὰ καί τὸ ἄλλα ἀριστερά τούτου. Ἐπειτα ἔθετον "τοῦν ζ' γό" ἐπὶ τοῦ τραχήλου τοῦ βοδιοῦ καί συγχρόνως τὸν ἐστερέωνον διὰ τῶν "ξευλῶν" οὕτω: Διὰ τοῦ ἀνοίγματος τῆς ζεύλας εἰσήγαγον ἐντός αὐτῆς τὸν λαιμόν τοῦ βοδιοῦ, ἐν συνεχείᾳ τὰ δύο ἐλεύθερα ἄκρα τῆς ζεύλας εἰσήρχοντο εἰς τὰς πρὸς τοῦτο ὁπὰς τοῦ ζυγοῦ καί ἐσταθεροποιοῦντο διὰ "πιζευλῶν". Τὰ πιζεύλια ἦσαν στενόμακρά ξύλινα τεμάχια (σουφλιά), τὰ ὅποια εἰσήρχοντο ἐντός τῶν ὑπαρχουσῶν εἰς τὰ

...///...

ἐλεύθερα ἄκρα τῶν ζευλῶν καὶ ἔτσι ἡμποδίζετο ἡ ἐξοδοῦς τούτων ἀπὸ τῶν ὀπῶν τοῦ ζυγοῦ.

Μετά ταῦτα διὰ λουριῶν προσεδένετο ὁ ζυγός μέ τό "γόν", τό ὁποῖον ἦτο ἤδη προσδεδεμένον εἰς τό ἐλεύθερον ἄκρον τοῦ σταβαριοῦ τοῦ ἁρότρου. Μέ ἓνα σχοινί ἐδέονοντο τὰ κέρατα κάθε βοδιοῦ καὶ τῶν ὁποίων σχοινιῶν τὰ ἐλεύθερα ἄκρα ἐκράτει διὰ τῆς μιᾶς του χειρός ὁ ζευγολάτης. Διὰ τῆς ἰδίᾳς χειρός ~~ἐκράτει~~ ἐκράτει καὶ τήν "β'νέντρα". Διὰ τῆς ἄλλης χειρός ἐκράτει τήν οὐράν τοῦ ἁρότρου.

Σελίς 7η - παρτίρ. β2

Ὁ ζευγολάτης πέρνῃ εἰς τόν λαιμόν τῶν ἡμιό-
νων "τ'ς λ'μογιέ". Μέ ἓνα σχοινί ἐνώνεται "τ'ς
δυό καπ'στράνις" τῶν ζώων ὥστε νά εὐρίσκωνται αἱ
κεφαλαί των εἰς ἀπόστασιν 0,80 μ. περίπου. Διὰ τῶν
τῶν γάντζων στερεώνει "τ'ς ἄλ'σύδις" πού ἔχουν
δεμένα "τά παλαντζόνια" καὶ σιάζει "τοῦ σαμαράκ"
ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ ζώου. Διὰ γάντζων ἐπίσης προσδέ-
νει τὰ δύο παλαντζόνια μέ ἓνα τρίτον, τό μεσαῖον,
ἐκ τοῦ ὁποίου ἐξαρτᾷ τό "ἄλλετρ" μέ
γάντζον πού εὐρίσκεται προσηρμοσμένος εἰς τό ἐλεύ-
θερον ἄκρον τοῦ σταβαριοῦ.

Ὁ ζευγολάτης διὰ τῆς μιᾶς χειρός λαμβάνει τὰ
"καπ'στρώσκ'να κι τοῦ καμ'τσίκ" καὶ διὰ τῆς
ἄλλης τήν οὐράν τοῦ ἁρότρου.

...///...

Σελίς 9η - παράγρ. γ4-

Διά τόν σῖτον, τήν κριθήν καί τόν ἀραβό-
σιτον δέν γίνεται ὄργωμα πρίν ἀπό τήν σποράν.

Διά τά ψυχανθῆ καί τά κηπευτικά γίνεται
ἓνα ὄργωμα εἰς τās ἀρχάς τῆς 'Ανοίξεως καί ἔπε-
ται ἡ σπορά περί τά μέσα καί τά τέλη αὐτῆς.

Σελίς 11η - παράγρ. 7

Καλλιεργοῦνται φασόλια (κυρίως γίγαντες).
Τήν ἀρχήν τῆς 'Ανοίξεως γίνεται ἓνα ὄργωμα τοῦ
πρός σποράν χωραφιοῦ. Κατά Μαῖον γίνεται ἡ σπορά
ὡς ἐξῆς: Σκαλίζεται τό χωράφι καλῶς ἔτσι πού νά
ᾤνι ἀπάρχουν μεγάλοι βῶλοι χῶματος. Ἐπειτα
ἀνοίγονται μικρές "γοῦρνες" ἐντός τῶν ὁποίων
βάζουν 3-5 φασόλια, τά ὁποῖα σκεπάζουν μέ καθα-
ρόν χῶμα. Οἱ γοῦρνες ἀπέχουν μεταξύ των περί τά
0,60 μ.

Μετά τό φύτευμα, ὅταν τά φασόλια φτάσουν
τά 0,25 ἕως 0,30 μ. τά κλαρώνουν σέ λοῦρα. Βάζουν
δηλαδή, πασσάλους σέ κάθε γοῦρνα. Τά λοῦρα εἶναι
κλῶνοι ἐλάτης, λεύκης, ἰτέας, κ.λ.π. ὑπέρ τά
δύο μέτρα μήκους.

Τό πρῶτον πότισμα γίνεται διά δοχείων,
ἐντός ἃν ἐν τῷ μεναξυ ἔβρεξε. Τά ἄλλα ποτίσματα
γίνονται διά κατακλυσμοῦ ἀπό αὐλάκια.

'Η συλλογή τοῦ καρποῦ γίνεται διά τῶν χει-

ρῶν. Συλλέγουν "τά λ' βιά" ἐντός καλαθίων ἢ σάκιων καὶ τὰ μεταφέρουν στό σπίτι γιὰ νά τὰ ἀπλώσουν εἰς τὴν αὐλή, τὴν βεράντα κ.λ.π. γιὰ νά ξεραθοῦν καλά. Ἀποχωρίζουν τὸν καρπό ἀπὸ τὰ λου-
βιά καὶ ἀπλώνουν πάλιν τὸν καρπό γιὰ νά ἀπόξηρανθῇ.

Μετά τὴν ἀποξήρανσιν ὁ καρπὸς ἐναποθηκεύεται ἐντός σάκιων ἢ δοχείων μεταλλικῶν ἢ ξυλίνων.

Σελίς 11η - παράγρ. 9

Κατὰ μῆνα Μάϊου σκαλίζεται ἢ ὀργώνεται τό πρὸς φύτευσιν χωράφι. Ἐνίσταται ἔχει προηγηθῇ ὄργω-
μα τοῦ χωραφιοῦ στήν ἀρχὴ τῆς Ἀνοιξέως. Τό ὄργω-
μα ἢ σκάλισμα τοῦ χωραφιοῦ πρὸς φύτευσιν τῶν γεω-
μηλῶν γίνεται προσεκτικῶς ὥστε νά μὴν μένουν με-
γάλοι βῶλοι χώματος ἀσπασταί ("μπλάνις"). Ἐπειτα
μέ τίς πλατιές ἀνοίγονται λάκκοι (γοῦρνες) ἀρχί-
ζοντας ἀπὸ τό ὑψηλότερο μέρος τοῦ χωραφιοῦ πρὸς
τό χαμηλότερο. Ὅταν γίνουν ὅλες οἱ γοῦρνες βάζουν
ἐντός αὐτοῦ ἕναν καὶ σπανίως δύο κουνδύλους καὶ
ἔπειτα τοὺς σκεπάζουν μέ χῶμα καθαρὸν, ὅσον τό
δυηκτόν. Οἱ πατάτες πού χρησιμοποιοῦνται διὰ σπό-
ρον πρέπει νά προέρχωνται ἀπὸ ἄλλον τρόπον γιὰ νά
εἶναι καλὴ ἢ ἐσοδεία. Προτιμᾶται ἐκ θηβῶν.

Λίγες ἡμέρες μετά τό φύτεωμα γίνεται τὰ πρῶ-
το πότισμα καὶ ἐν συνεχείᾳ τό πρῶτο σκάλισμα. Κατὰ
τό δεύτερο σκάλισμα γίνεται "τό ἀνάχωμα". Δηλα-
δὴ δημιουργεῖται ὕψωμα περιῆ τοῦ φυτοῦ.

Σελίς 17η - παράγρ. στ1

Μέ τριφύλλι. Ἡ καλλιέργειά του ἐγίνετο καί γίνεται ὡς ἐξῆς:

Στήν ἀρχή τῆς Ἀνούξεως γίνεται τό ὄργωμα τοῦ πρὸς σποράν χωραφιοῦ κατὰ τρόπον πού τό χῶμα νά γίνη μικροί βῶλοι. Συνήθως σκαλίζεται μέ τσαπί. Κατά Μάϊον γίνεται ἡ σπορά μέ τό χέρι κατόπιν σκαλίσματος κατὰ τόν ὡς ἄνω τρόπον.

Ποτίζεται ἀνά 8-10 ἡμέρας.

Κόπτεται τρεῖς καί τέσσαρες φορές τό χρόνο.

Ἡ κοπή γίνεται μέ "δαϊράν", ὅπως καί παλαιότερον. Σήμερον γίνεται καί μέ κουσσιά. Ἀπλώνεται εἰς σειράς ἐντός τοῦ ἀγροῦ καί μετά 1-2 ἡμέρας τυρρίζεται τό ἐπάνω μέρος γιά νά ξηρανθῇ καλῶς. Ὅταν ξηρανθῇ δένεται δεμάτια καί μεταφέρεται πρὸς ἀποθήκευσιν.

Ὅταν θέλουν νά συλέξουν σπόρο τριφυλλιοῦ ἀφήνουν ἀνάλογο τμήμα ἄκοπον διά νά σποριάσῃ, τό ὅποτον ὅταν ξηρανθῇ κόπτεται καί τινάζεται διά νά ἀποχωρισθῇ ὁ σπόρος.

Σελίς 19η - παράγρ. 7

Ἡ ἐπιφάνεια τῶν ἀλωνιῶν εἶναι ἀπό χῶμα. Ἰσοπεδώνεται ἓνας κύκλος ἀκτίνος 5-6 μέτρων καί καθαρίζεται πολὺ καλὰ ἀπὸ πέτρες καί χώματα. Ἐπειτα καταβρέχεται μέ νερό γιά νά συσφυχθῇ τό χῶμα. Εἰς τό κέντρον ἐμπήγεται ἰσχυρός ξύλινος πάσσαλος ὕψους δύο μέτρων περίπου, ὁ ὅποτος καλεῖται ἀπὸ

τοὺς χωρικοὺς "στρίουρας".

"Ἄν τό ἁλῶνι στερεῇται στρίουρα κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ ἁλωνισμοῦ χρησιμοποιεῖται ἀντ' αὐτοῦ λαστός.

Σελίς 20η - παράγρ. 11α

Τὰ ἁλῶνισμα πρὸς ἄχυροποίησιν καὶ ἐξαγωγὴν τοῦ καρποῦ ἐγίνετο καὶ γίνεται καὶ σήμερον μέ ζῶα, κυρίως ἄλογα καὶ σπανίως ἡμιόνους. 2-6 ζῶα δέ-
νονται διαδοχικῶς μέ θηλειές ἀπὸ ἓνα σχοινί (τριχιδό-
τοῦ ὁποίου τό ἄλλο ἄκρον προσδένεται εἰς τό στρί-
ουρα. Τὰ ζῶα περιφερόμενα κατακόπτουν μέ τὰ πέτα-
λά των τὴν φθαλαμιά καὶ τὴν κάνουν ἄχυρον. Συγχρό-
ως βγαίνει ἀπὸ τὰ στόμα καὶ ὁ καρπός.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΔΟΗΝΩΝ
Σελίς 23η - παράγρ. 19

"Τοῦ λιουράβ" ἀποτελεῖται ἀπὸ δύο τεμάχια σκληροῦ ξύλου (κατὰ προτίμησιν δρύινον) στρογγυλά καὶ διαμέτρου 5-6 ἑκατοστῶν καὶ μήκους τό ἓνα, τό μεγαλύτερον, περί τὰ δύο μέτρα, τό δέ ἄλλον, τό μικρόν, περίπου ἐξήντα ἑκατοστά. Τό μικρόν ἐξηρ-
τᾶτο ἀπὸ τό μεγαλύτερον διὰ χονδροῦ καὶ ἰσχυροῦ σχοινίου, "τοῦ λ' τάρ".

Ἡ χρῆσις ἐγίνετο ὡς ἐξῆς: Ὁ χρησιμοποιοῦν ἄνδρας ἢ γυναῖκα ἰστάμενος ὀρθίως ἐκράτει τό με-
γαλύτερον ξύλινον τεμάχιον ἀπὸ τό ἐλεύθερον ἄκρον (τό ἀντίθετον ἄκρον ἀπὸ ἐκείνου ἀπὸ τό ὁποῖον ἐξηρτᾶτο τό μικρόν) καὶ τό ἐκίνει ἀπὸ ἐμπρός πρὸς

...///...

τά κάτω, ὀπίσω, ἄνω, ἐμπρός, κάτω, ὥστε νά περιγρά-
φῃ κύκλον κάθετον εἰς τήν ἐπιφάνειαν τοῦ ἁλωνιοῦ.
Διαγράφων τοὺς κύκλους τό μέγαλον τεμάχιον ἐξηνά-
γκαζε καί τό μικρόν νά διαγράφη ὁμοίους κύκλους
καί νά ἐπιπίπτῃ μέ ὁρμήν ἐπὶ τοῦ λειώματος.

Σελίς 24η - παράγρ. 20

Ὁ κατὰ τήν προηγουμένην παράγραφον τρόπος ἁλ-
νισμοῦ ἐγίνετο πάντοτε εἰς τά ἁλώνια, ὅπου γίνεται
καί σήμερον. Ἁλωνίζονται δέ οὕτω ὁ ἀραβόσιτος
(ἀραπουσίτ', καλαμπόη), φακές, ρεβίθια, ρόβη.

Τό λιοράβι ἐχρησιμοποιοῦν καί χρησιμοποιοῦν
τά πλέον δυνατά μέλη τῆς οἰκογενείας. Ἡ ποσότης
τῶν χρησιμοποιουμένων προσώπων ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς πο-
σότητος τοῦ πρὸς ἁλωνισμόν εἵδους. Ὅσον περισσό-
τερον τοῦτο, τόσον περισσότεροι καί οἱ λιοραβισταί.

Σελίς 24η - παράγρ. 21

Ὡς ἀνωτέρω ἐλέχθη, τό πρὸς ἁλωνισμόν εἶδος
ἀπλώνεται πάντα ἐπὶ τοῦ ἁλωνιοῦ καί ἐπὶ τοῦ ἐδά-
φους. Ἡ ἀπόδοσις τῶν λιόραβιστῶν ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς
ποιότητος καί τῆς καταστάσεως τοῦ πρὸς ἁλωνισμόν
εἵδους. Ὄταν ἔχῃ ξηρανθῇ καλὰ καί εἶναι καλῆς ποι-
ότητος (ἔχει φωμώσει καλὰ) ἁλωνίζεται καλύτερον καί
γρηγορώτερον. Ὁ δι' αὐτοῦ τοῦ τρόπου ἁλωνισμός
καί εἰς τόν χωρισμόν τοῦ καρποῦ καί εἰς τήν ἀχυ-
ροποίησιν.

...///...

Σελίς 25η - παράγρ. β1

Ὁ σχηματιζόμενος σωρός εἶναι ἐπιμήκης, Πρὶν ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα εἰς τὸ κέντρον τοῦ σωροῦ καρφώνεται ἓνα καρπολόι.

Εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ στρίουρα καρφώνεται ἓνα ἀνθισμένο ἀγκάθι "γιά μά μή βασιάνι τοῦ γένν'μα"

Γιά τόν ἴδιο λόγο ἔχουν καί "τοῦ ἄκριτου νερό" Ἐνας ἐκ τῆς οἰκογενείας λαμβάνει ἓνα δοχεῖον καί χωρίς νά μιλῇ εἰς οὐδένα πηγαίνει εἰς τὴν βρύσην καί παίρνει νερό. Ἐπιστρέφει καί πάλιν εἰς τὸ ἀλῶνι χωρίς καί πάλιν νά μιλῇ εἰς κανέναν καί χύνει τὸ νερό πέριξ τοῦ σωροῦ.

Ὀνομάζεται ἄκριτον τὸ νερό ἐπειδὴ ὁ φέρων αὐτὸ ἀπὸ τῆς πηγῆς ποὺ ξεκινᾷ γὰρ τὴν βρύσην μέχρι νά χύσῃ ὅλον τὸ νερό πέριξ τοῦ σωροῦ δέν ὁμιλεῖ εἰς οὐδένα, οὔτε εἰς ὅσους συναντήσῃ εἰς τὸν δρόμον ἢ εἰς τὴν βρύσην. Προέρχεται δέ ἡ λέξις ἄκριτον ἐκ τοῦ συνηθιζομένου ρήματος κρένω, τὸ ὁποῖον σημαίνει ὁμιλῶ. Ἀκριτον= ἁμίλητον.

Τ Ε Λ Ο Σ

Σ Χ Ε Δ Ι Α Γ Ρ Α Φ Η Μ Α Τ Α

Ἐπὶ ἐρωτημάτων τοῦ " Ἐρωτηματολογίου διὰ γεωργικά
ἐργαλεῖα καὶ κατ' ἔθιμον πυράς " τοῦ Κέντρου Ἑρεῦνης
τῆς Ἑλληνικῆς Λαογραφίας τῆς ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ ΑΘΗΝΩΝ.

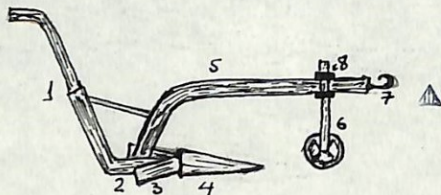
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Ἐξήτασεν καὶ ἐσχεδίασεν
ὁ ἐν Πανουργιᾷ Παρνασσίδος
διδάσκαλος Εὐστ. Ι. Σπαθιάς

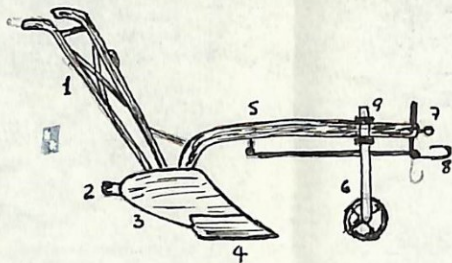
ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1969

Σ' δειράχτρον μονό.

1. Οὐρά
2. Κουντούρι
3. Παραβουχον
4. χυνί
5. Σταβάρι
6. Ρόδα
7. Γάντζους
8. Βίδα

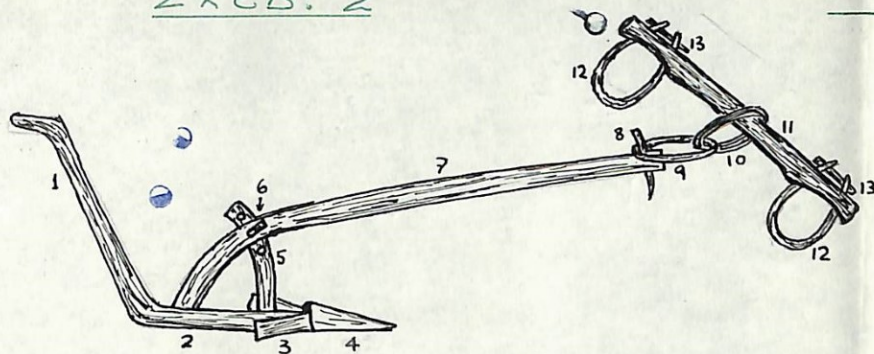
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἀλιτρά

1. Οὐρά
2. Κουντούρι
3. Παραβουχον
4. χυνί
5. Σταβάρι
6. ρόδα
- 7-8. Βίδα
8. γάντζους.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

Ἀλ ἐτρ' ὁ λένιου

1. Οὐρά

2. Κουντούρ'

3. Παράβουλου

4. χυνί

5. ῥπάθ'

6. ῥουρλί

7. Σταβάρ

8. ῥουρλί

9. γόν'

10. λουριά

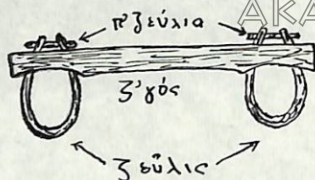
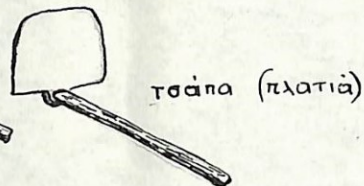
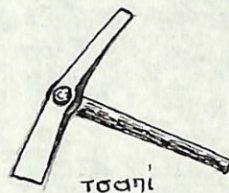
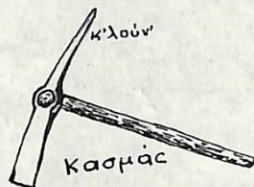
11. ῥγός

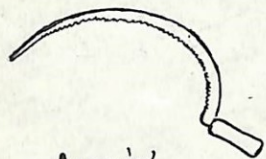
12. ῥεϋλῖς

13. Πειζεύχ'

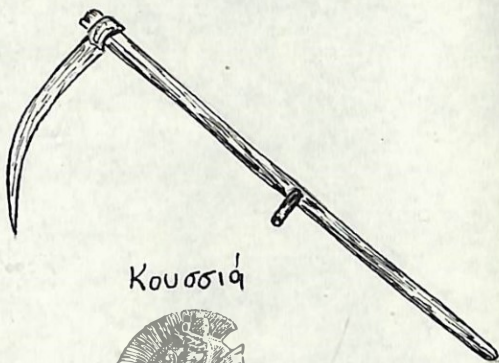

Σπαθ' ξ' λέρνιου Ἀχιτρίου

Διρπᾶν

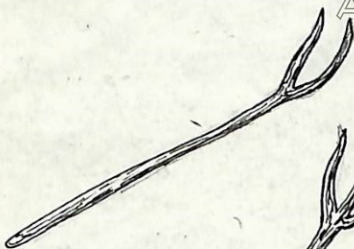

Κουσσία

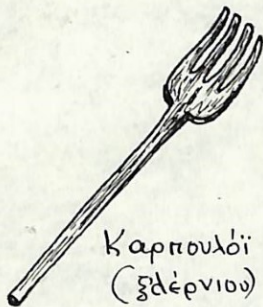
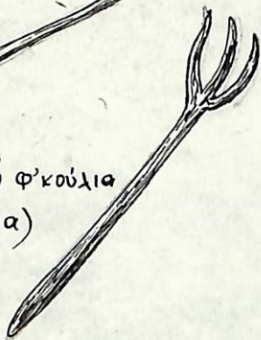
ΑΚΑΔΗΜΙΑ

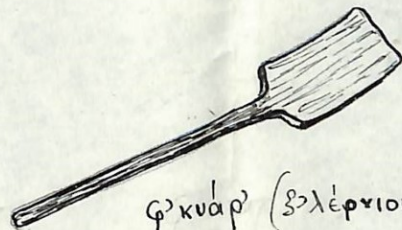
ΑΘΗΝΩΝ

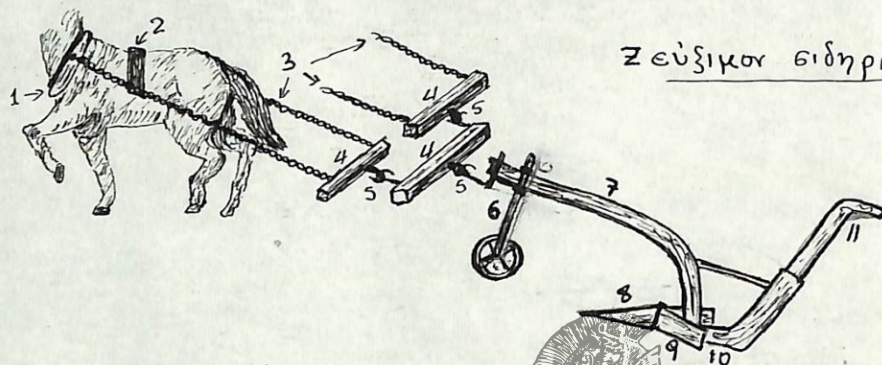
Δ'κούλια ἢ φ'κούλια
(ξ'λέρνια)

Καρπουλῶι
(ξ'λέρνιου)

φ'κνάρ' (ξ'λέρνιου)

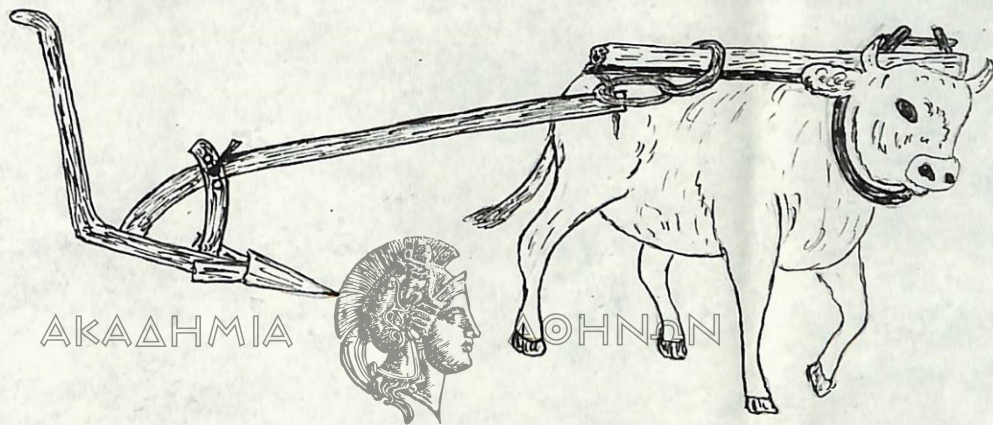
Ζεύγιον ειδηροῦ ἀρότρου.

1. Λιμαρξία
2. ξαμαραῖα
3. Ἀλκίδις
4. Πάλαντζόνια
5. γαίτσοι
6. Ρόδα
7. σταβάρι
8. γυνί
9. Παράβαννον
10. Μουντούρι
11. Οὐρά

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

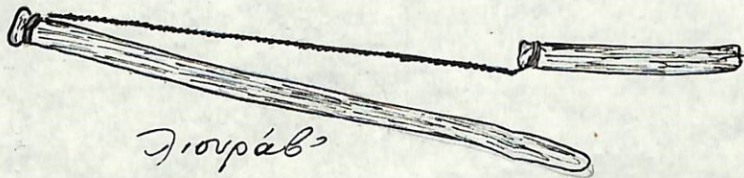
Ζεύξιμον βοδιῶν διὰ ζυλίνου ἀρότρου.
Τὸ ἄλλο βόδι εὐρίσκεται πρὸς τὰ δεξιὰ τοῦτου καὶ δεῖν
ἔβχεδιασθῇ ἵνα φαίνεται εὐκρινῶς ἡ σύνδεσις ζυγῶς καὶ
ἀρότρου.

Σχέδιο 7.

7

Κωριόπος

Γιοπάβ